

Розділ 5. Статути ЗСУ

Тема: « Вартова служба »

Мета уроку:

Сформувати в учнів поняття про вартову службу, вивчити склад варти , її призначення та обов'язки чатового.

Призначення та завдання вартової служби

Мал. 25. Варта

Вартова служба призначається

для надійної охорони й оборони важливих військових об'єктів, бойових прапорів, а також утримуваних на гауптвахті або в дисциплінарній частині військовослужбовців.

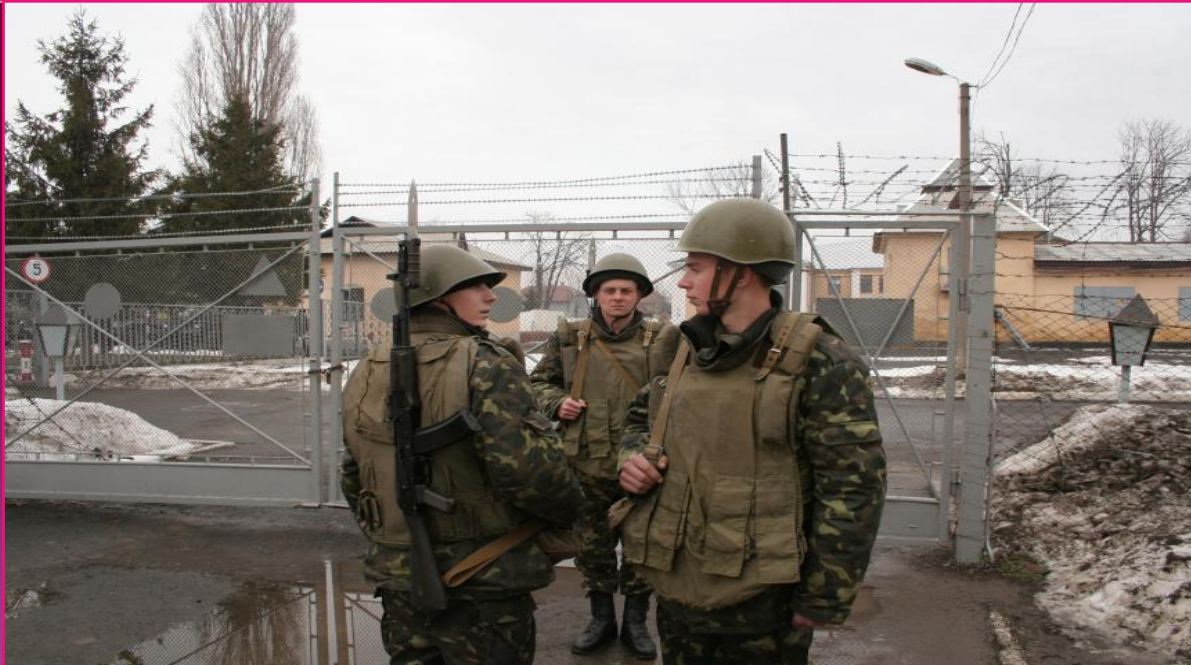
Вартою називають – озброєний підрозділ, споряджений для несення *вартової служби*. Вартова служба вимагає від військовослужбовця глибоких знань, виконання статутних обов'язків, постійної і високої пильності, дисциплінованості, ініціативи.

Варти бувають:

гарнізонні – для охорони і оборони об'єктів гарнізонного призначення;

внутрішні – для охорони і оборони об'єктів військової частини;

тимчасові – для охорони і оборони військового майна під час завантаження (розвантаження), перевезень, тимчасового складування.

До складу варти входять:

- Начальник варти;
- Помічник начальника варти (в разі потреби);
- Вартові (за кількістю постів і змін);
- Водій транспортних засобів;
- Помічник начальника варти по службі вартових собак;
- Розвідні.

Для безпосередньої охорони і оборони об'єктів із складу варти на пости виставляються **чатові**.

Чатовим називають — озброєного вартового, який виконує бойове завдання з охорони і оборони дорученого йому поста.

Чатовий –це озброєний вартовий, який виконує бойове завдання з охорони і оборони дорученого йому поста.

Чатовий є особою недоторканою.

Недоторканість чатового полягає:

- в особливій охороні законом його прав;
- у підпорядкуванні його лише певним особам (начальнику варти, його помічникові та своєму розвідному);
- в обов'язку всіх осіб неухильно виконувати вимоги чатового, визначені його службою;
- у наданні йому права застосовувати зброю у випадках, передбачених статутами.

Чатовий зобов'язаний:

Мал. 20. Чатовий гість дощому

- пильно охороняти та стійко обороняти свій пост, нічим не відволікатися, не випускати з рук зброї й нікому не віддавати її, включаючи осіб, яким він підпорядкований;

- під час виконання завдання на посту тримати зброю зарядженою, завжди готовою до застосування (при цьому патрон у патронник не досилати);

- рухаючись визначеним маршрутом, уважно оглядати підступи до поста й огорожу та доповідати через засоби зв'язку про хід несення служби у визначені табелем постів строки;

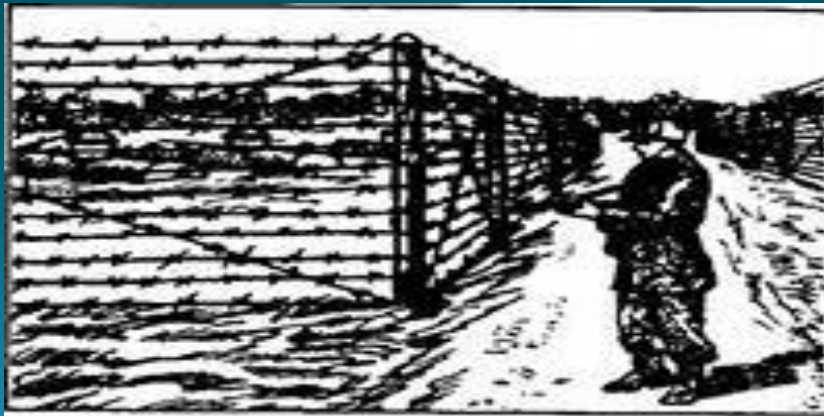
Мал. 20. Солдат на посту біля складу

Чатовому заборонено:

сидіти, притулятися до чого-небудь, спати, курити, розмовляти, їсти, пити, читати, писати, справляти природні потреби, передавати й приймати будь-які предмети, досилати без потреби патрон у патронник, заходити у зону роботи технічних засобів охорони.

Чатовий повинен відповідати на запитання лише начальника варти, його помічника, свого розвідного й осіб, які прибули з ними для перевірки.

Май. 26. Солдат на посту біля ґрабля

Пости повинні забезпечувати достатній огляд і зону обстрілу (не менше 50 м), тому територію навколо поста звільняють від чагарників, траву скошують, дерева проріджують, зайві предмети прибирають. Для оборони об'єктів викопують та обладнують окопи. В нічний час підходи до поста і об'єкта, що охороняється, освітлюються, при цьому освітлення має бути таким, щоб чатовий весь час перебував у тіні.

Пост обладнується сигналізацією так, щоб не менш, ніж з двох пунктів чатовий міг негайно викликати начальника варті, його помічника, або розвідного. На кожному посту є постовий одяг, постовий гриб, або постова будка, а на внутрішньому посту є шафа.

Пост, його обладнання та оснащення.

Постом називають об'єкт, що його має охороняти і обороняти частовий, а також місце, на якому цей об'єкт знаходиться.

Пости встановлюються:

- біля Бойового прапора частини,
- біля складів з боєприпасами, зброєю, спорядженням,
- біля техніки.

Пости залежно від тривалості несення служби **підрозділяються** на:

- постійні (добові) – тризмінні;
- тимчасові (частина доби) – двозмінні.

На кожному посту безпосередньо біля об'єкта, що охороняється повинні бути

засоби пожежогасіння :

- вогнегасники;
- ящики з піском;
- діжки з водою;
- відра й інвентар (лопати, сокири, лом).

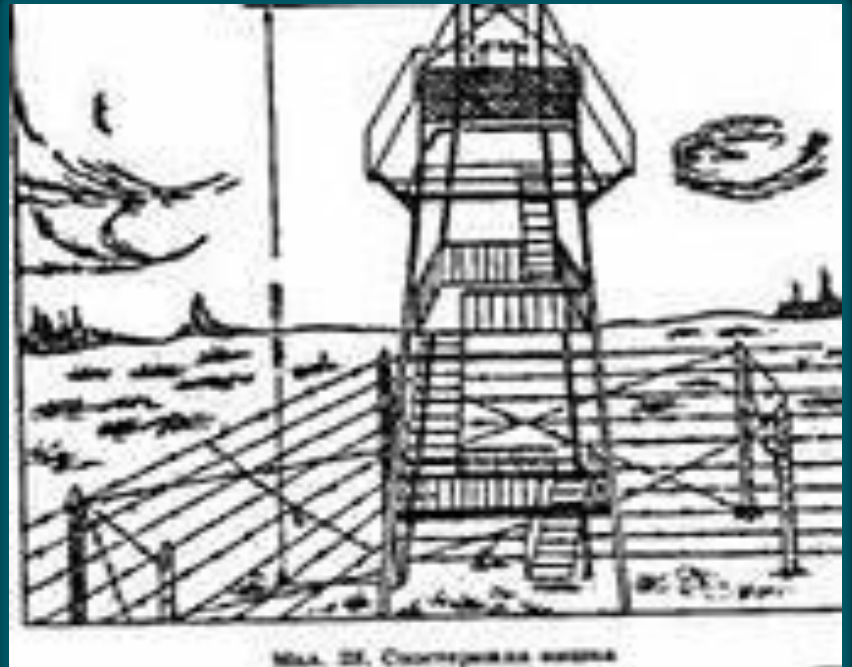
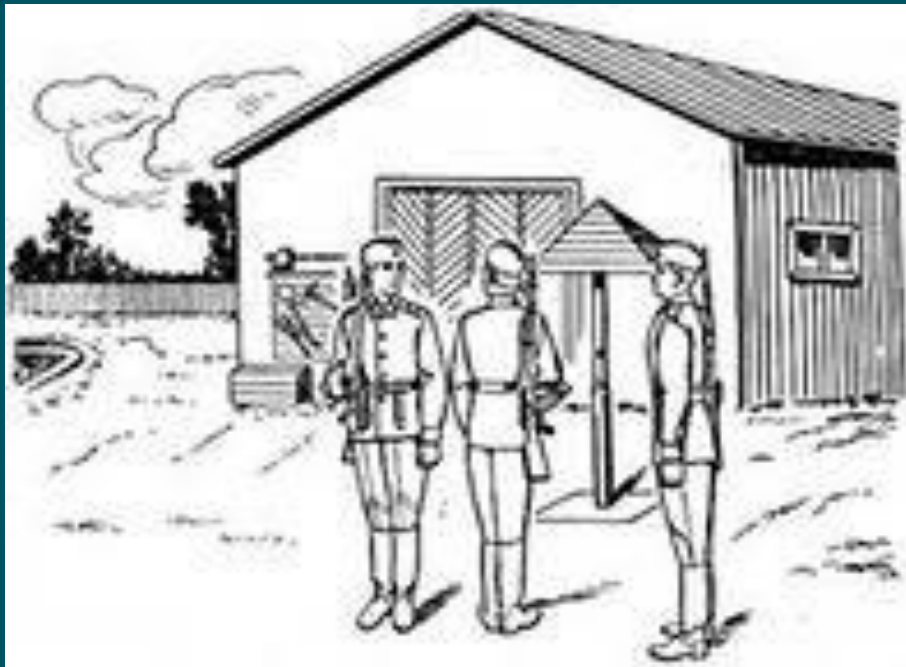

www.paparazzi.ru

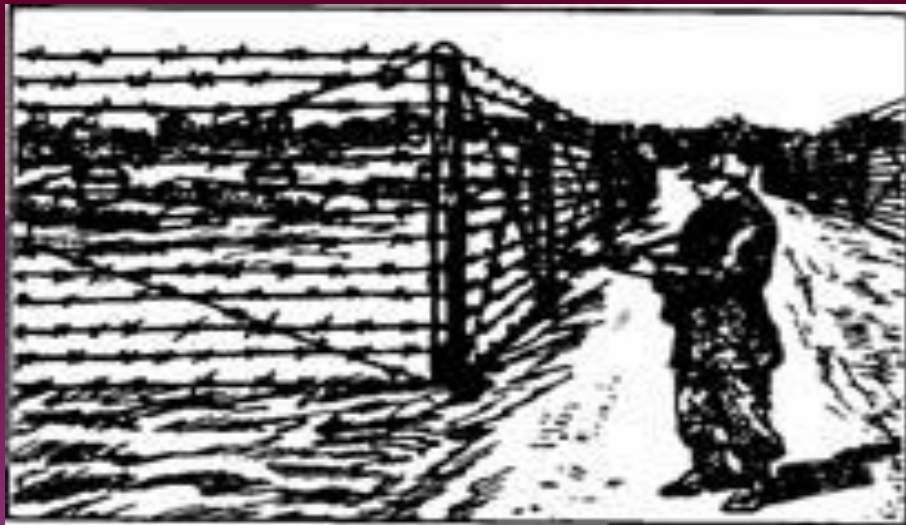
Способи охорони поста.

Здійснюючи охорону об'єкта, чатовий патрулює в середині огорожі або обходить його по периметру між зовнішньою і внутрішньою огорожами, а також спостерігає з вишки та використовує технічні засоби охорони.

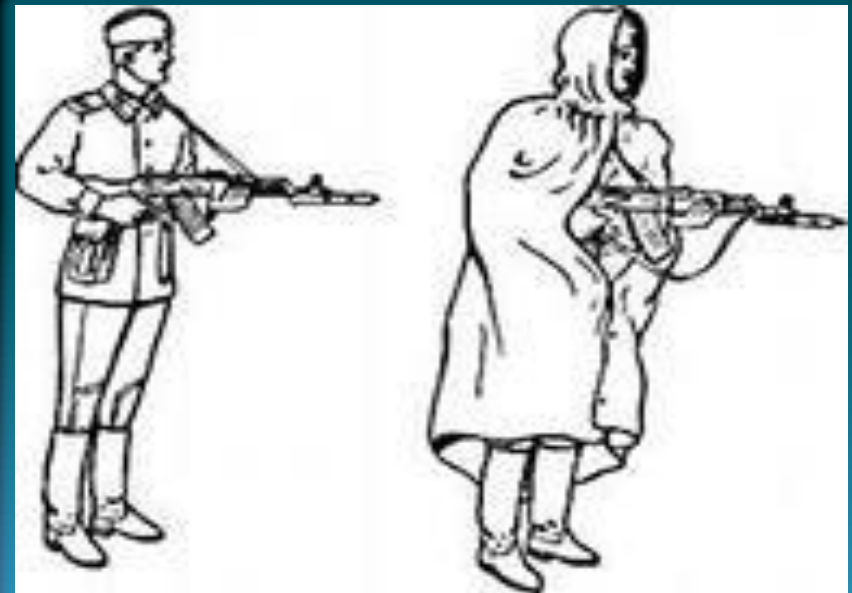
Чатовий ходить за визначеним маршрутом з швидкістю, що забезпечує надійну охорону об'єкта, огляд місцевості і огорожі, а також, щоб мати змогу доповісти засобами зв'язку начальникові варти про несення служби чи подати встановлений сигнал при проходженні пунктів сигналізації.

Мая. 22. Смотровая вышка

Мая. 26. Колючая проволока на границе

Положення зброї у чатового на посту.

Чатовий на посту має тримати зброю із примкнутим багнетом (автомат із складним прикладом - без багнета, багнет - у піхвах на поясному ремені):

- вночі - у положенні готовності до стрільби стоячи;*
  - вдень - у положенні "на ремінь" або в положенні готовності до стрільби стоячи;*
  - на внутрішніх постах і на посту біля Бойового прапора військової частини (корабля) :*
    - автомати з дерев'яним прикладом - у положенні "на ремінь",*
    - зі складним прикладом - "на груди".*
- Під час гасіння пожежі чатовому дозволено тримати зброю в положенні "за спину".*

Застосування зброї чатовим

Чатовим застосовується зброя без попередження у разі явного нападу на нього або на об'єкт, який він охороняє.

Усіх осіб, які наближаються до поста, крім начальника варти, помічника начальника варти, свого розвідного та осіб, яких вони супроводжують, чатовий зупиняє вигуком **"Стій, назад"** або **"Стій, обійти справа (зліва)"**.

За невиконання цієї вимоги, чатовий попереджає порушника вигуком **"Стій, стрілятиму"** й негайно викликає начальника варти або розвідного. Якщо порушник не виконує цієї вимоги, чатовий досилає патрон у патронник і робить **попереджувальний постріл угору**.

Якщо порушник не виконує й цієї вимоги та намагається проникнути на пост чи до об'єкта, який охороняють, або якщо він після такої спроби вдається до втечі, то чатовий **застосовує зброю**.